

ÉRDEKEGYEZTETÉS HELYETT TÁJÉKOZTATÁS! A LÉTSZÁMLEÉPÍTÉS TÉNYEI AZ OKÉT ÉS A KÉF NAPIRENDJÉN

Augusztus 14-én drasztikus – 20-40 százalékos – még idei leépítéssel ijesztett rá a központi közigazgatás személyi állományára a kancelláriaminiszter. Aztán az első érdemi egyeztetésre – de nevezzük csupán és pusztán egyoldalú tájékoztatásnak - kettő és fél hónapig kellett várniuk az OKÉT és a KÉF oldalainak. De vannak pontos számok, és jobban látszik, mi jön. Például új Kttv. hat hét alatt, még idén!

KÉSZ DÖNTÉSEK – ÉRDEKEGYEZTETÉS HELYETT

ÖSSZEVONT „ÉLMÉNYBESZÁMOLÓ”

A KORMÁNYT KÉPVISELŐ HELYETTES ÁLLAMTITKÁROK KÉTSZERI ÉS SZÓBELI KÖZLÉSEIRŐL

Az Országos Közzolgálati Érdekegyeztető Tanács (OKÉT) és a Közzolgálati Érdekegyeztető Fórum (KÉF) alapszabályai pontosan előírják a rendeltetés szerinti működés feltételeit. Ezek szerint a Munkavállalói Oldalt (MVO) és az Önkormányzati Oldalt (ÖO) - a működési, munkavégzési feltételeket a jogállást és a bérezést érintő kérdésekben - a kormányzat várható lépéseiről előzetesen, a **végső döntés előtt** tájékoztatni kell, és velük érdemben egyeztetni köteles a döntést hozó.

A két testület napirendjein szereplő témák - előzetesen, írásban megküldött előterjesztések alapján – tárgyalhatók. Azok hiányában az érdemi működés elképzelhetetlen.

A tájékoztatás még elképzelhető egyoldalúan és szóban (már hosszú évek óta csak ez történik mind a kettő fórumon). Az egyeztetést az előterjesztés írott formájú előzetes ismeretének hiánya fogalmilag és gyakorlatilag is lehetetlenné teszi. Most, 2018. október 25-én és 26-án is ez történt.

OKÉT ÜLÉS A PÉNZÜGYMINISZTERIUM ÉPÜLETÉNEK PÉNZTÁRTERMÉBEN, OKTÓBER 25-ÉN

A Kormányzati Oldalt (KO) **Marczinkó Zoltán** a PM munkaerőpiacért és vállalati kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár vezette, az önkormányzati oldal szóvivője **Dr. Gyergyák Ferenc**, a TÖOSZ főtitékára, a munkavállalói oldal ügyvivője Fehér **József** volt.

Bizonyos zavarodottsággal indult a tárgyalás. Fehér József azt kérdezte, hogy „*ez az OKÉT az MVO által kezdeményezett ülésnek tekinthető-e?*” Ugyanis az MVO szeptember 5-én levélben indítványozott egy rendkívüli ülést, de más napirendekkel. AZ MVO azt javasolta, hogy a **közzolgálati bértarifák rendezéséről, a diplomás bérminimum bevezetéséről, és a bérintézkedéssel eddig nem érintettek helyzetéről történjen egyeztetés.**

A KO válasza szerint ez az ülés az az ülés, de más napirenddel, amelynek címe a következő:

„Tájékoztatás a közzolgálati foglalkoztatás körében várható kormányzati intézkedésekről” – majd utána lehet még egyéb kérdésekről tárgyalni.

Fehér József MVO oldalszóvivő erre válaszul leszögezte; **mindez**, - mivel e fontos témában a napirendről írásos előterjesztést nem kaptunk - alapszabály **szerűen nem tárgyalható**. Olyan lehetséges – ha a felek erről előzetesen megállapodnak – hogy szóbeli tájékoztatás alapján történjen az egyeztetés, de most előzetes megállapodás sem volt.

Egyeztetésről tehát szó nem lehet. Értelmezhetjük ezt, ami most jön, ami szóban elhangzik, esetleg előterjesztésnek, de akkor ezen ülés egy minél közelebbi második napján folytassuk a munkát.

Dr. Gyergyák Ferenc ÖO oldalszóvivő a napirendi javaslatot oldala nevében elfogadta; - „Meghallgatjuk.” mondotta, de figyelmeztetett, hogy az írásos előterjesztés sorozatos hiánya nem folytatható, és látva a várható eseményeket arra utalt, hogy indokolt esetben érdemes lenne az OKÉT és a KÉF ülését összevonni.

Dr. Bordás Gábor, a Kormányiroda helyettes államtitkára azzal kezdte, hogy **létszámleépítésről szó nincs, itt zajlik egy jelentős létszámgazdálkodási lépéssorozat**, amely a minisztériumokra, háttérintézményeikre, a központi hivatalokra és a kormányhivatalokra terjed ki.

Az a helyzet, hogy senki nem tudja pontosan, hogy ezekben hányan dolgoznak, de az elrendelt létszámstop azért számos tanulságot termelt ki a döntéshozók számára – jegyezte meg. De folyt egy közelítési folyamat, és a létszám és bértömeg mentén, a feladatkörök és munkakörök részletesebb elemzése nélkül ez forgott ki:

A KONKRÉT SZÁMOK

Központi közigazgatás státusz: 12.357 fő, 4.188 státuszt érint a leépítés, és kb. 8-10 %-ában ez tényleges munkavállalót érint.

Háttérintézmények státusz: 24.206 főből 4.188 státusz lesz leépítve (18,6 %) kb. 8 % -százalékban munkavállalót érint.

Összesen: 36.563 főből 6.816 státuszt szüntet meg a kormány, és kb. 2.500 – 2.600 alkalmazottat kíván gondoskodó elbocsátással elküldeni, mert a többi státusz ma is betöltetlen. Állítólag a minisztériumok a státuszok 10 százalékát folyamatosan és azért nem töltik fel, hogy a bértömeggel játszva mozgásterük maradjon...

RÉSZLETESEBB BONTÁSBAN:

És ekkor jött **dr. Bordás Gábortól** az a mondat, ami közelebb vihet az okok megértéséhez, hiszen ez még egyenes kijelentés formájában sehol nem jelent meg, jóllehet több szakszervezeti vezető is rákérdezett: **Miért történik mindez?**

A jogalap a kormányhatározat lesz, direktívát nem adunk ki, a konkrét döntést munkakörre és személyre, kormánytisztviselőre, köztisztviselőre, közalkalmazottra, vagy Mt. hatálya alá tartozókra is a munkáltatói jogkört gyakorló vezető szabadon és belátása szerint fogja meghozni! Ezek a számok (nagyraoszt biztosan ezek) a kormányhatározat mellékletében pontos meghatározásra kerülnek.

<https://www.mkksz.org.hu/html/main/2018/kormanyhatarozat.pdf>

JÖN A KTTV MÓDOSÍTÁSA? IGEN!

Ami a **Kttv.** alá tartozók jogállását illeti, azok számíthatnak a változásokra. A módosítás szövege készen van, s mivel ma a szabályos törvényalkotás időszükséglete a Parlamentben 6 hét, a módosítás akár idén is elfogadható. Akik a helyükön maradnak, és nem vesznek el állásukat, jogállásuk módosulása mellett 2019. január 1-től 30 százalék átlagos és bruttó béremelésre számíthatnak. – közölte a helyettes államtitkár.

Boros Péterné, a SZEK alelnöke, az MKKSZ Elnöke kérdéseivel próbálta pontosítani az elhangzottak megértését:

- 1. Mikor várható a most hatályos létszámstop feloldása? Mikorra várható - a bürokratacsökkentés helyett- a bürokráciacsökkentés, tehát a feladatok csökkentése?**
- 2. Mikorra várható a tételes lista a megszűnő feladatokról? Mekkora lesz a dereguláció mértéke?**
- 3. Ezek nélkül mire alapulnak a most hallott konkrét számok? Lehet tudni, hogy mennyien dolgoznak megbízási szerződéssel? Vezetőket érinti-e a létszámcsökkentés?**
- 4. Jól hangzik a + 30 % béremelés, de ez kevesebb, mint az évtizedes reálérték csökkenés. Közben a reálpiacon 50% feletti béremelkedés zajlott le. Lesz-e további emelés, annak karbantartása és mikor?**

Dr. Gyergyák Ferenc (ÖO): Jó ez a szómágia a létszámgazdálkodással, de értse meg mindenki; az érintettek ezt létszámleépítésként élik meg! Mindez most közvetlenül nem érinti az önkormányzatokat, az ott dolgozó köztisztviselőket, de mivel velük semmi nem történik, nekik 30%-ot sem ígért senki, helyzetük tovább romlik!

Dr. Bordás Gábor helyettes államtitkár válaszából azt lehet feltételezni, hogy a létszámstop idén bizonyosan marad, hiszen a 2015 óta megszűnt központi státuszgazdálkodás miatt még mindig csak gyűjtik az adatokat, hogy végre

képbe kerüljenek. Ezek a számok a minisztériumokkal kötött megállapodásokban forogtak ki mostanra, és ezért csak most kezdődött a tájékoztatás, eddig nem volt miről beszélni!

Marczinkó Zoltán, helyettes államtitkár válaszában a PM gyakorlatára szorítkozva megjegyezte, ha az összlétszám csökken, a vezetői körnek is csökkennie kell.

Azzal szembe kell nézni, hogy a béremelésnek a minisztériumok többféle gyakorlatát is kiizzadták. Most talán majd lehet újra tiszta víz a pohárban!

Ezt követően ismertette a **Karrier Híd** program főbb jellemzőit, amellyel a „Gondoskodó Állam” már a felmentési időszakban az érintettek mellé áll. A csoportos létszámleépítések helyén csoportos tájékoztatókat tartanak, az Országos Foglalkoztatáspolitikai Alap Nonprofit Kft. képzéseket, tanácsadásokat tart, „Restart-up” programot indít, képez, és ezekbe bármikor, később is be lehet jelentkezni, az OFA Karrier Iroda mindenkit vár.

60 év felett jön a szociális adó kedvezménye a négyszeres minimálbér erejéig, és sokan önálló vállalkozásokat indíthatnak – zárta a tájékoztatást a helyettes államtitkár.

Miután mindezek szóban elhangzottak, **Fehér József** oldalszóvivő megkérdezte; minderről miért most esik először szó! Miért nem tudtunk erről egy hónappal ezelőtt? Miért nincs írásos anyag minderről? A Karrier Híd program – jól tudjuk ezt! – már október 3-án készen volt! Erre az egészre most nem reagálunk! Szóbeli előterjesztésre a jövőben nem adunk választ! Folytassuk ezt az ülést, és közösen határozzuk meg most az OKÉT tárgyalás második napját.

Boros Péterné SZEF alelnök: Elérkezett az idő, hogy komolyabban vegyenek minket. Amit mondanak, abból a bérek újraelosztása, a szerzett jogok változása, a garanciák fogyatkozása következik.

Minden munkahelyen egyéni képviselőre van jogunk! De kevés az idő! Miközben a változások mindenkit érintenek.

- Javasoljuk, hogy növeljék az irreálisan kevés 2 hónapos felmentési időt.

- Álláspontunk szerint a végkielégítés, nem keresetkiesést pótol, hanem a „kirúgás” hátrányait enyhíti! Követeljük, hogy a most elbocsájtandókat teljes mértékben és feltétel nélkül illesse meg a végkielégítés.

- Közös felelősségünk, hogy találjunk vissza a törvényes napi 8 órás munkaidőhöz! Ma a közigazgatásban – szinte minden munkahelyen - mindenki ingyen túlórázik!

- Mi lesz a családbarát munkahelyekkel a Családok Évében?

- ÉS MI LESZ A BÉREKKEL?

Jó lenne megérteni: nem csak munkaadói, de munkavállalói elvárások is vannak! A közigazgatásban a munkahelyek 80 %-án nők dolgoznak! Nagyrészt családanyák!

Az előterjesztéseket kérjük írásban! És térjünk vissza ahhoz a régi gyakorlathoz, hogy az OKÉT és a KÉF fórumán megállapodásokat kössünk Megállapodást a követendő gyakorlatról. Legyen ajánlás a munkahelyi eljárások elveire.

Dr. Gyergyák Ferenc (ÖO): Ha jól értettük 2019. január 1-re lesz új Kttv. Erről lesz egyeztetés, vagy csak tájékoztatás, mint éppen most? Érdekegyeztetést kellene végezzünk! Maradjunk a szavak eredeti jelentésénél, ha lehet!

Marczinkó Zoltán, helyettes államtitkár válaszában kimondta: bár előzetesben ezek a témák már megjárták a Kormányt, végleges döntés még nincs, ***addig anyagot kiadni nem tudunk!***

Dr. Bordás Gábor, helyettes államtitkár szerint éppen egyeztetés folyik *(ami időben és írásban átadott előterjesztés hiányában fogalmilag kizárt- tesztí hozzá ismét a szerkesztő!)* és ez lesz a Kttv. esetében is, legfeljebb az országgyűlési tárgyalással (!) párhuzamosan. A 6 hétbe még beleférünk, de a kész törvényszöveget a szakszervezetek most még nem kaphatják meg!

EGYEBEK az OKÉT-ON

Fehér József (MVO) ügyvivő ismételten jegyzőkönyvbe mondta, hogy az OKÉT alapszabálya szerint az MVO-nak joga van az általános bértarifa rendszerről egyeztetni és megállapodást kötni! Így megtárgyalni, napirendre tűzni javasoltuk a diplomás minimálbér intézményét, az eddig tíz éve semmit nem kapott tízezrek helyzetét, és a Kormány szándéka szerint az Mt. hatálya alá átminősítendő 70 ezer közalkalmazotti jogállású dolgozó kérdését is.

A felhalmozódott problémák miatt is – miközben tisztelettel vagyunk a jelen lévő helyettes államtitkárok személyével szemben – **elvárjuk Varga Mihály miniszter urat az OKÉT tárgyaló asztala mellé!**

Boros Péterné SZEFA elnök tájékoztatta a Kormányzati Oldalt, hogy a **Pintér Sándor** miniszter úrhoz intézett levéllel felhívta az önkormányzati tisztviselők bérhelyzetéről szóló tárgyalások felújítására, mert a most létrehozott pályázati megoldás aggályos, ha a 38 650- Ft-os illetményalap változatlan marad 2019-ben.

Marczinkó Zoltán, helyettes államtitkár válaszában jelezte; a 70 ezer fő dolgában folyik a tárcaegyeztetés, ez a téma 2019 I. negyedévében kerülhet napirendre, míg a diplomás bérminimum csakis a VKF ülése után vehető elő!

KÉF ÜLÉS A MEH-BEN, OKTÓBER 26-ÁN

Az ülést összehívó és megnyitó, azon egyben elnöklő **Szalay-Bobrovniczky Vince**, a civil és társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár nevezte „embertelen időnek” a 8.00 - kor kezdett tanácskozás időpontját, de tudatta; 10.00-kor biztosan vége!

A terminológiai csata pedig az előző napról, az OKÉT üléséről áthúzódva folytatódott, mert itt egy nyíltabb szóhasználattal az egyetlen napirend címe a következő volt:

„Tájékoztató és konzultáció a központi közigazgatásban tervezett létszámcsökkentésről”

Úgy tűnik, a kormányzati kommunikáció tervezői feleslegesnek látták újítani, s talán a részben változó összetételű résztvevők béketűrésében is erősen bízhattak, de nem készült új forgatókönyv, a két helyettes államtitkár mondanivalóját tehát felesleges lenne ismét ideírni. **Dr. Bordás Gábor** és **Marczinkó Zoltán** azzal az eltéréssel adta elő - mondatra azonosan - az OKÉT ülésén már ismerttetett kormányzati tervet, hogy 24 óra alatt 22 fővel megnőtt a biztosan kirúgandók száma, az esetlegesen összesen érintettek száma pedig 2600 főről 3500-ra emelkedett.

Vizont voltak a „közönségi” oldalon, az MVO-nál és az önkormányzatoknál is voltak új szereplők, akiknek még ismeretlen volt a kormányzati terv, s talán tényleges szakértelmük miatt új, mélyebb, elemzőbb reagálások is születtek a részükről.

Marczinkó Zoltán helyettes államtitkár új témaként áttekintést adott a magyar munkapiac helyzetéről. Munkanélküliségből munkaerőhiányba léptünk át. Egyes részpiacokon, ágazatokban a fejlődés 20 százalékos. 2017-ben a cégek 50 százaléka szerint helyzetük biztató és pozitív, 2010-ben ez csak 25 % volt. Akkor 12 % volt a munkanélküli, most 3.7 %.

A kormányzat kimutatásai szerint 80 ezer dolgozó hiányzik, közülük 12-13 ezer a közfoglalkoztatásból, majd tőle is következett a Karrier Híd programról már ismert szóbeli vázlat.

Fehér József oldalszóvivő mintegy folytatva és kibontva az előző napi párbeszédet, megjegyezte; megtakaríthatatlan, hogy valódi véleményt szerezzen a kormányzat a közigazgatás és a létszámgazdálkodás szakembereitől. Ami itt készül, annak foglalkoztatáspolitikai oka nincs, szervezeti indokát nem ismerjük, költségvetési megtakarítási hatása szinte nulla.

Létszámcsökkentésnek az elmúlt közel 30 évben kedvező eredménye, még nem volt. Objektív tény, hogy a központi igazgatásban nincs túlfoglalkoztatás.

Talán jobb lenne azokkal foglalkozni, akikkel 10-12 éve semmi érdemi nem történt. Most azokról megy a meccs, akiket ki akarnak lökni, de talán érdemes lenne azokra is pillantani, akik maradnak. De érdemi igazgatási dereguláció nem történt!

Boros Péterné MKKSZ Elnök (SZEf Alelnök): Tudható, hogy mindezt Gulyás Gergely miniszternél a konföderációk vezetői még múlt pénteken koraeste meghallgathatták. Kissé fárasztó mindezt harmadszor is szóban, írásos előterjesztés nélkül tárgyalni. Ez a neveltséges helyzet számos problémánkra rávilágít. Ám mégis álljunk neki másképp!

Mi az **Első Magyar Közzolgálati Konzultáció** nyolc kérdésével egészen reprezentatív felmérést végeztünk. A SZEf hét tagszervezetének közös akciójára közel 50 ezer válasz érkezett. Ezekből kiderül, hogy a megoldáshoz vezető első lépés egy érdemi bérrendezés lehetne. Ezt 45 ezer igen támogatja. <https://www.mkksz.org.hu/html/main/2018/konzultacioskerdoivadatokkal.pdf>

Ismétlésre kényszerülünk! A sanyarú bérhelyzet, a túlmunka és túlterheltség miatt létszámhiány van, nem tartható a munkaidő, és miközben tízből nyolc dolgozó nő és családanya, felszámolódtak a családbarát munkavégzés viszonyai.

Legyen **Megállapodás** a szakszervezeti részvételről és jogokról a munkahelyi döntéseknél. Vizsgálják felül a felmentési kettő hónapot, és a végkielégítésre vonatkozó hátrányos szabályozást.

Követeljük írásban a normaszövegeket, a Kttv. módosítást, a Karrier Híd program előterjesztést!

Dr. Taskovics István, Társadalombiztosítási Dolgozók Szakszervezete (TBDSZ) elnöke: Tényleg bántó ezt már harmadszor így hallani. Ráadásul dr. Bordás Gábor létszámadatai mozognak és – bocsánat, de szerintem - nem pontosak.

Leginkább az zavar, hogy ebben az okaiban és szándékaiban kiismerhetetlen döntés-halomban nincs jövőkép. Megkérdezem: Itt majd **törvényt** csinálnak (Kttv.) egy *kormányhatározat* alapján? Látják a döntéshozók, hogy nemzetbiztonsági, közegészségügyi, járványügyi, vagy vízügyi területen a ma még szolgáló szakemberek korfája szerint a kompetensek 34 százaléka 3 éven belül nyugdíjba megy. Őket nem lehet majd politikával, politikai kormányzással, lojalitással pótolni!

Dr. Steiner Erika, az Önkormányzati Oldal nevében megerősítette **dr. Gyergyák Ferenc** TÖOSZ főtitkár előző napi nyilatkozatát; ahol nincs írásos előterjesztés, ott nincs érdemi egyeztetésre lehetőség. Vissza kellene térni az alapszabály szerinti működéshez.

Jó, ha a központi igazgatásban + 30 százalékra van fedezet! De azonnal lépni kell az önkormányzati köztisztviselők ügyében is, mert már tömegével válnak működésképtelenné a kis települések önkormányzatai.

Szabó Gellért, a Magyar Faluszövetség Elnöke – aki először szembesült a tervekkel – nyíltan beszélt félelmeiről, mert – szerinte - politikai *tisztogatás és felgyorsított állománycsere rémét látta bele az elhangzottakba...*

Dr. Agg Géza, a KSZSZ Elnöke hozzászólásában leszögezte; mindenféle konzultáció előfeltétele az írásos anyag. Itt minimum 3500 egyéni sorsról van szó! Ennél nincs semmi, ami húsbavágóbb! De nem látjuk pontosan, mely szervezeteket érinti (háttérintézmények), milyen ütemezésben történik, mikortól?

A Kttv. esetében lehetőség lenne a köztisztviselők helyzetének jogi-gazdasági helyreállítására, de hol a norma szöveg? Mikor tudunk egyeztetni a KÉF ülések ütemezéséről és a munkatervről? Lehetnénk valóban partnerek?

Dr. Bárdos Judit Belügyi Rendvédelmi és közigazgatási Dolgozók Szakszervezete (BRDSZ) Elnöke felhívta a figyelmet arra, hogy a honvédelmi miniszter – a túlórák kifizetése érdekében – indítványozta a honvédek jogállásáról szóló törvény módosítását. Kérte a BM jelenlévő képviselőit a szolgálati törvény hasonló tartalmú módosításának indítványára.

Az ülés – miként az előző napi OKÉT is – mindenféle kormányzati kötelezettségvállalás nélkül ért véget.

Nem tudni, mikor lesz írásos előterjesztés bármelyik napirendhez, mikor folytatódik a mostani, vagy a következő ülés, miféle napirendek várhatók, és hogy lehetséges e munkaterveket készíteni.

Ami a tájékoztatási szakaszokat illeti, „Minden a jogszabályok szerint történt!” – mondotta dr. Bordás Gábor helyettes államtitkár.

Egy halvány fénysugár mégis áttört a homályon; **Kovácsné dr. Székér Enikő** főosztályvezető a BM képviseletében visszaigazolta, hogy az önkormányzati tisztviselők bére ügyében fellépnek Pintér Sándor miniszter úrnál, illetve a BM – a túlórák kifizetése érdekében – kezdeményezni fogja a szolgálati törvény módosítását.

Budapest 2018. október.29.

Boros Péterné